Krimināļprocess Nr.11095064316
Lieta K31-433-16/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Rīgā 2016.gada 22.decembrī

Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas
tiesnese D.Treija,
piedaloties prokurorei I.Savčenko,
aizstāvei zvērinātai advokātei K.Groznei-Kļusovai,
iztiesāja atklātā tiesas sēdē krimināllietu, kurā

/pers. D/, personas kods /personas kods/,

apsūdzēts Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.
Tiesa konstatēja

Aprakstošā daļa

/pers. D/ nodarīja tīšus miesas bojājumus, kas bīstami dzīvībai (smagus miesas bojājumus), kas vainīgā neuzmanības dēļ bija par iemeslu cietušā nāvei šādos apstākļos:

2016.gada 22.aprīlī ap plkst.14.34, izmeklēšanā precīzi nenoskaidrotā laikā, /pers. D/, atrodoties mājas Bāriņu ielā 7 Rīgā pagalmā, savstarpēja strīda laikā ar /pers. E/, ar nodomu nodarīt miesas bojājumus, tīši ar dūri iesita /pers. E/ pa galvu. No sitiena /pers. E/ nokrita. Kad /pers. F/ mēģināja piecelties, /pers. D/ vēl ne mazāk kā trīs reizes tīši ar dūri iesita /pers. E/ pa galvu. Sitiena rezultātā /pers. E/ nokrita. Turpinot savas prettiesiskās darbības, /pers. D/ ne mazāk kā piecas reizes tīši spēra pa gulošā /pers. E/ ķermeni krūšu kurvja un vēdera rajonā. Pēc kā /pers. D/ pārtrauca savas darbības un no notikuma vietas aizgāja. /pers. D/ pielietotās vardarbības rezultātā 2016.gada 22.aprīlī plkst.15.05 iestājās /pers. E/ vardarbīga nāve no trulas krūšu kurvja traumas ar krūšu kaula un ribu lūzumiem kreisajā pusē, ar piesienas pleiras un kreisās plaušas bojājumu, kas sarežģījās ar gaisa un asiņu uzkrāšanos kreisajā pleiras dobumā, zemādas emfizēmu, šoku un trulas galvas traumas ar asinsizplūdumu zem mīkstajiem galvas smadzeņu apvalkiem, kas sarežģījās ar galvas smadzeņu tūsku un piebriešanu.

/pers. D/ noziedzīgo darbību rezultātā /pers. E/ tika nodarīti šādi miesas bojājumi:

- *galvas trauma*: ādas nobrāzumi pieres, labo deniņu, labā vaiga, deguna kreisajā pusē un augšlūpas apvidos, zemādas asinsizplūdumi kreiso deniņu, kreisās auss gliemežnīcas, kreisā vaiga un kreisās acs abu plakstiņu apvidos, asinsizplūdumi ar nobrāzumiem zoda apvidū un apakšlūpas un vaiga gļotādā, asinsizplūdums kreisajā deniņu muskulī, asinsizplūdums zem abu smadzenīšu mīkstajiem smadzeņu apvalkiem;
- *ķermeņa rajonā*: daudzi nobrāzumi un zemādas asinsizplūdums krūšu kurvja priekšējā virsmā, krūšu kurvja lūzums, ribu lūzumi kreisajā pusē (no 2. līdz 5.ribu lūzumi pa atslēgas kaula viduslīniju, 6.ribas lūzums pa priekšējo paduses līniju, 7.ribas lūzums pa priekšējo un vidējo paduses līnijām, 8.ribas lūzums pa lāpstiņas līniju ar šķembu 9. un 11.ribu lūzumi pa lāpstiņas līniju, 10.ribas lūzums pa mugurējo paduses un lāpstiņas līnijām), ar piesienas pleiras bojājumu un plašiem asinsizplūdumiem mīkstajos audos ribu lūzumu vietās, kreisās plaušas bojājumu;
- *ekstremitāšu rajonā*: ādas nobrāzumi kreisā pleca locītavas apvidū, zemādas asinsizplūdumi un nobrāzumi abu plaukstu mugurējās virsmās.

/pers. E/ nodarītie miesas bojājumi galvas un krūšu kurvja rajonā pēc sava rakstura kopumā pieskaitāmi pie smagiem miesas bojājumiem, kas bīstami dzīvībai un ir tiešā cēloniskā sakarā ar nāves iestāšanos.

Ar šādām darbībām /pers. D/ izdarīja Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

Iztiesāšanas laikā apsūdzētais savu vainu visā viņam izvirzītajā un tiesas sēdē uzturētajā apsūdzībā Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā atzina pilnībā un izdarīto nožēloja, kā arī pilnā apjomā atzina valsts pieteikto kaitējuma kompensāciju. Lūdza neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, norādot, ka viņam pilnībā saprotama pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

Procesā iesaistītās personas uzturēja apsūdzētā lūgumu neizdarīt lietā pierādījumu pārbaudi.

Tiesa, izskaidrojot procesā iesaistītajām personām pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālo būtību un sekas, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam, nolēma neveikt lietā pierādījumu pārbaudi, jo apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā un uzturētajā apsūdzībā Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā; pieteica lūgumu par pierādījumu pārbaudes neizdarīšanu un piekrita šādas pārbaudes neizdarīšanai, turklāt tiesai pēc krimināllietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainīgumu viņam izvirzītajā un uzturētajā apsūdzībā.

Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. D/ atzīstams par vainīgu un sodāms Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otrās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda veidu, tiesa ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī vainīgā personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta piekto daļu /pers. D/ izdarītais noziedzīgais nodarījums pēc Krimināllikuma 125.panta trešās daļas klasificējams kā tīšs sevišķi smags noziegums.

No apsūdzības faktisko apstākļu izklāsta izriet, ka /pers. D/ ar tiešu nodomu un apzināti prettiesiskām darbībām ir izdarījis kaitīgu noziedzīgu nodarījumu vērstu pret /pers. E/ veselību, nodarot cietušajam smagus miesas bojājumus, kā rezultātā iestājās /pers. E/ nāve.

Tiesas sēdē, pārbaudot apsūdzētā /pers. D/ personību raksturojošos datus, noskaidrots: dzimis /datums/– Rīgā, Latvijas Republikas pilsonis, ir reģistrēta deklarēta dzīvesvieta, neprecējies (1.sējuma lietas 116., 118., 119., 120.lapa); pēc apsūdzētā vārdiem – apgādībā 2016.gada maijā

dzimusi meita, kuras aizgādības tiesības nodotas vecaimātei, jo bērna māte ir nepilngadīga; persona bez būtiskiem veselības traucējumiem; ar 9.klašu izglītību (1.sējuma lietas 200.-201.lapa); algotu darbu nestrādā (1.sējuma lietas 117.lapa); ir reģistrēti administratīvie pārkāpumi (1.sējuma lietas 121.lapa); iepriekš vienu reizi sodīts – ar Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesas 2013.gada 17.jūnija spriedumu pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar piespiedu darbu 45 stundu apmērā (1.sējuma lietas 121.-122., 125.-127.lapa). Sods izciests, sodāmība dzēsta (1.sējuma lietas 137.lapa).

Tiesas sēdē apsūdzētais, neapstrīdot savu vainīgumu viņam inkriminētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, nevarēja sniegt objektīvu skaidrojumu savai prettiesiskai rīcībai, vien norādīja, ka nozieguma pamatā bija sadzīves apstākļi. Atbildot uz aizstāvības jautājumu par izdarītajiem secinājumiem, neviltoti norādīja, ka savā būtībā nekādu lietderīgu vai saprātīgu secinājumu viņam nav.

Krimināllikuma 5.panta pirmā daļa paredz, ka nodarījuma (darbības vai bezdarbības) noziedzīgumu un sodāmību nosaka likums, kas bijis spēkā šā nodarījuma izdarīšanas laikā.

Spēkā esošajā likuma redakcijā noteikts, ka par Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā izdarīto noziedzīgo nodarījumu soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trim līdz piecpadsmit gadiem, konfiscējot mantu vai bez mantas konfiskācijas, un ar probācijas uzraudzību uz laiku līdz trim gadiem vai bez tās.

Tiesa, nosakot apsūdzētajam soda veidu, ievērojot Krimināllikuma 46.panta otrajā daļā norādītos soda veidu ietekmējošos apstākļus, atzīst, ka /pers. D/ par Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, ar obligāto papildsodu – probācijas uzraudzība, kas nosakāms atbilstoši apsūdzētā personībai un noziedzīgā nodarījuma raksturam, bet bez panta sankcijā paredzētā papildsoda – mantas konfiskācija, tā kā lieta nav norādīta apsūdzētajam konfiscējamā manta, kā to nosaka Krimināllikuma 42.pants.

Tā kā Krimināllikums aizsargā jebkuras personas faktisko veselības stāvokli apdraudējuma brīdī neatkarīgi no tā kvalitātes un individuālajām īpatnībām, tad tiesa, lemjot jautājumu par kriminālsoda piemērošanu apsūdzētajam, ņem vērā nodarījuma izdarīšanas faktiskos apstākļus un apsūdzētā subjektīvo attieksmi pret nodarījumu un tā izraisītajām sekām, kā arī vainīgā alternatīvo nodomu, proti, pieļauta iespēja, ka cietušajam var būt nodarīti dažāda smaguma miesas bojājumi, taču rezultātā nodarīti smagi miesas bojājumi un iestājās cietušā nāve.

Tāpat, nosakot sodu, tiesa vērtē apsūdzētā bīstamības potenciālu – /pers. D/ nozieguma izdarīšanas laikā ir bijis psihisks traucējums – viegla garīga atpalicība ar uzvedības traucējumiem, kā arī konstatējama daudzu narkotisko un citu psihoaktīvo vielu kaitējoši pārmērīga lietošana, kas savā būtībā personai traucē socializēties sabiedrībā, ko faktiski apstiprina paša apsūdzētā rīcība – algotu darbu nestrādā, neizglītojas, neārstējas rehabilitācijas iestādēs, lai ilgtermiņā rastos kāda atbildība un dzīves jēga fundamentālai personības izaugsmei.

Pie šādiem apstākļiem tiesa secina, ka /pers. D/ par sevišķi smaga nozieguma izdarīšanu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, izolējot apsūdzēto no agrākās vides, ierastā dzīvesveida un pastāvošajiem kontaktiem. Šāds soda veids apsūdzētajam spēs aizsargāt sabiedrības intereses kopumā, sasniedzot Krimināllikuma 35.pantā definētos preventīvos soda mērķus, turklāt tiks ievērots taisnīguma princips, kas sevī ietver arī prasības, kas nepieciešamas taisnīgai lietas izskatīšanas procedūrai.

Saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešās daļas prasībām, nosakot apsūdzētajam soda mēru, tiesa ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu tiesa par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli atzīst savas vainas vaļsirdīgu atzīšanu un izdarītā nožēlošanu.

Tāpat tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais ir izmantojis Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaudusies vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādā veidā nodrošinot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu, taču tas nav atzīstams par patstāvīgu atbildību mīkstinošu apstākli Krimināllikuma 47.panta izpratnē, bet tiek ņemts vērā pie soda noteikšanas, jo atbilstoši Kriminālprocesa likuma 499.pantam viens no kritērijiem, lai krimināllietu varētu izskatīt bez pierādījumu pārbaudes, ir apsūdzētā vainas atzīšana un izdarītā nožēlošana.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.pantu, tiesa apsūdzētajam atbildību pastiprinošus apstākļus nekonstatē.

Tā kā apsūdzētajam ir atzīts viens atbildību mīkstinošs apstāklis un nav konstatēti atbildību pastiprinoši apstākļi, /pers. D/ nav konstatēti tādi veselības traucējumi, kas liegtu izciest tiesas noteikto sodu brīvības atņemšanas iestādē, kā arī ievērojot apsūdzētā vecumu, proti, noziegumu viņš izdarīja neilgi pēc pilngadības sasniegšanas, iepriekšējā sodāmība par zādzību nelielā apmērā dzēsta, tad tiesa secina, ka /pers. D/ par izdarīto noziegumu ir nosakāms Krimināllikuma 125.panta trešās daļas sankcijā paredzētais brīvības atņemšanas sods, kas pietuvināts panta sankcijas zemākajam apmēram, savukārt papildsods – probācijas uzraudzība – sankcijas maksimālā apmērā, ar mērķi – veicināt apsūdzētā atbildību resocializācijas pasākumu īstenošanā un soda efektivitātes kritēriju sasniegšanā.

Kriminālprocesa ietvaros /pers. D/ aizturēts un atrodas apcietinājumā no 2016.gada 23.aprīļa līdz lietas izskatīšanai tiesā – 2016.gada 22.decembrim, kas saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu ieskaitāms apsūdzētā soda termiņā (1.sējuma lietas 73.lapa).

Ar Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesas izmeklēšanas tiesneša 2016.gada 25.aprīļa lēmumu /pers. D/ piemērots drošības līdzeklis – apcietinājums (1.sējuma lietas 84.-86.lapa).

Kriminālprocesa likuma 241.panta trešā daļa noteic, ka gadījumos, kad par smagu vai sevišķi smagu noziegumu tiesa piespriedusi brīvības atņemšanas sodu, notiesājošs spriedums var būt par pamatu drošības līdzekļa – apcietinājuma – izraudzīšanai.

Ievērojot to, ka apsūdzētajam par izdarīto noziegumu ir nosakāms brīvības atņemšanas sods, tad /pers. D/ piemērotais drošības līdzeklis – apcietinājums – līdz sprieduma stāšanās spēkā atstājams negrozīts.

Tiesas sēdē prokurore, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 456.panta trešo daļu, uzturēja Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas nodaļas pieteikumu par kaitējuma kompensācijas piedziņu 1850 *euro* apmērā no apsūdzētā /pers. D/ valsts interesēs sakarā ar cietušajam /pers. H/ izmaksāto valsts kompensāciju.

Apsūdzētai Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas nodaļas pieteikumu atzina par pamatotu.

No lietas materiāliem redzams, ka ar Juridiskās palīdzības administrācijas 2016.gada 8.augusta lēmumu Nr.6-1.1.16/421 kriminālprocesa Nr.11095064316 ietvaros cietušajam /pers. H/ izmaksāta valsts kompensācija 1850 *euro* apmērā (1.sējuma lietas 48., 49.lapa).

Lietā atrodas Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas nodaļas 2016.gada 16.septembra pieteikums Nr.7-1.3.16/273 kurā, pamatojieties uz likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem" 19.panta 2.punktu, 21.panta pirmo daļu un Kriminālprocesa likuma 528.panta pirmās daļas 9.punktu un 456.pantu, lūgts izmaksāto valsts kompensāciju piedzīt no vainīgā /pers. D/ (1.sējuma lietas 47.lapa).

Likuma „Par valsts kompensāciju cietušajiem" 4.panta pirmās daļas 4.punkts noteic, ka Juridiskās palīdzības administrācija nodrošina cietušajam izmaksātās valsts kompensācijas summas piedziņu no noziedzīgā nodarījuma izdarītāja, savukārt minētā likuma $3.^1$ panta 2.punkts nosaka, ka pienākums atmaksāt valsts budžetā cietušajam izmaksāto valsts kompensāciju ir noziedzīgā nodarījuma izdarītājam, kurš atzīts par vainīgu, pamatojoties uz notiesājošu spriedumu.

Ievērojot to, ka apsūdzētais /pers. D/ atzīstams par vainīgu Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījuma izdarīšanā, tad, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 353.panta trešo daļu, tiesa atzīst, ka Juridiskās palīdzības administrācijas Piedziņas

nodaļas pieteikums par kaitējuma kompensācijas piedziņu 1850 *euro* apmērā no apsūdzētā /pers. D/ valsts interesēs sakarā ar cietušajam /pers. H/ izmaksāto valsts kompensāciju, ir pamatots.

Tā kā līdz iztiesāšanai kaitējums nav atlīdzināts labprātīgi, tad tas ir īstenojams piedziņas veidā no apsūdzētā /pers. D/.

Pirmstiesas kriminālprocesā un tiesā apsūdzētā aizstāvību īstenoja zvērināti advokāti N.Liepiņš (1.sējuma lietas 93.-95.lapa), D.Strauta (1.sējuma lietas 104.-105.lapa), J.Dzērve (1.sējuma lietas 194.-197.lapa), I.Narbuta (1.sējuma lietas 203.lapa) un K.Grozne-Kļusova (2.sējuma lietas 26.-27.lapa), kuriem, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 84.panta un Ministru kabineta 2009.gada 22.decembra noteikumiem Nr.1493 „Noteikumi par valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības apjomu, samaksas apmēru, atlīdzināmajiem izdevumiem un to izmaksu kārtību", no valsts līdzekļiem attiecīgi izmaksājami N.Liepiņam 57,68 *euro*, D.Strautai 70 *euro*, J.Dzērvei 50 *euro*, I.Narbutai 95 *euro* un K.Groznei-Kļusovai 70 *euro*, kuru atlīdzināšanas pienākums saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu un 368.pantu uzliekams apsūdzētajam /pers. D/.

Lietā nav uzlikts arests mantai, par kuru būtu pieņemams lēmums, atbilstoši Kriminālprocesa likuma 366.pantam.

Lietiskie pierādījumi – /pers. E/ apģērbs un mugursoma iepakojumā, /pers. E/ bikses un virsjaka iepakojumā, /pers. D/ kurpes iepakojumā, /pers. E/ abu roku nagu nogriezumi, /pers. D/ asins paraugi, nomazgājumi iepakojumā, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – iznīcināmi pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 511.pantu, 512.pantu, 520.pantu, tiesa

nosprieda

/pers. D/ atzīt par vainīgu Krimināllikuma 125.panta trešajā daļā paredzētā noziedzīgā nodarījumā izdarīšanā, un noteikt sodu – brīvības atņemšana uz 5 (pieciem) gadiem un ar probācijas uzraudzību uz 3 (trīs) gadiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 52.panta piekto daļu /pers. D/ soda termiņā ieskaitīt apcietinājumu no 2016.gada 23.aprīļa līdz 2016.gada 22.decembrim.

/pers. D/ piemēroto drošības līdzekli – apcietinājums, – atstāt negrozītu līdz sprieduma stāšanās spēkā.

Noteikt kaitējuma kompensāciju 1850 *euro* (viens tūkstotis astoņi simti piecdesmit *euro*) apmērā par labu valstij sakarā ar cietušajam /pers. H/ izmaksāto valsts kompensāciju.

Piedzīt tiesas noteikto kaitējuma kompensāciju 1850 *euro* (viens tūkstotis astoņi simti piecdesmit *euro*) apmērā no /pers. D/ par labu valstij, iemaksājot minēto naudas summu valsts budžeta kontā: saņēmējs – Valsts kase, reģistrācijas Nr.90000050138, konta Nr.LV68TREL1060001239300, saņēmēja iestāde – Valsts kase, BIC kods TRELLV22, iemaksas mērķis – valsts kompensācijas summas samaksa kriminālprocesā Nr.11095064316.

Piedzīt no /pers. D/ valsts labā procesuālos izdevumus 342,68 *euro* (trīs simti četrdesmit divi *euro* 68 centi) apmērā par zvērinātu advokātu darbu pirmstiesas procesā un tiesā, nosakot termiņu sprieduma labprātīgai izpildei šajā daļā, – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Lietiskos pierādījumus – /pers. E/ apģērbu un mugursomu iepakojumā, /pers. E/ bikses un virsjaku iepakojumā, /pers. D/ kurpes iepakojumā, /pers. E/ abu roku nagu nogriezumus, /pers. D/ asins paraugus, nomazgājumus iepakojumā, kas glabājas pie krimināllietas materiāliem, – iznīcināt pēc sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt desmit dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģijā, sūdzību vai protestu iesniedzot Rīgas pilsētas Zemgales priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums pieejams no 2017.gada 5.janvāra.

Tiesnese D.Treija